

دستورالعمل رعایت مقررات مبارزه با پولشویی در خدمات الکترونیک بازار سرمایه (مصوب ۱۳۹۰/۰۷/۱۹ شورای عالی مبارزه با پولشویی)

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تامین مالی تروریسم و نیز فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای فصل دوم آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت/۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آیین نامه های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، «دستورالعمل رعایت مقررات مبارزه با پولشویی در خدمات الکترونیک بازار سرمایه» به شرح زیر ابلاغ می شود:

ماده ۱: علاوه بر تعاریف مندرج در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی، اصطلاحات و عبارات دیگر به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می شوند:

۱-۱ - **قانون:** قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۰۲

۱-۲ - **آیین نامه:** آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۱۴ و اصلاحات بعدی آن.

۱-۳ - **سازمان:** سازمان بورس و اوراق بهادار.

۱-۴ - **شورا:** شورای عالی مبارزه با پولشویی.

۱-۵ - **اشخاص تحت نظارت:** بورس ها، بازارهای خارج از بورس، کانون ها، شرکت سپرده گذاری مرکزی و تسویه وجوه اوراق بهادار و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار که مجوز تاسیس یا فعالیت خود را از شورای عالی بورس و اوراق بهادار یا سازمان دریافت نموده و تحت نظارت سازمان فعالیت می کنند.

تبصره: ناشران اوراق بهادار در ارایه هرگونه خدمات مربوط به اوراق بهادار برای مشتریان جز اشخاص تحت نظارت محسوب می شوند.

۱-۶ - **موسسه اعتباری:** بانک ها (اعم از بانک های ایرانی و شعب و نمایندگی بانک های خارجی مستقر در جمهوری اسلامی ایران)، موسسات اعتباری غیر بانکی، تعاونی های اعتبار و صندوق های قرض الحسنه که با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فعالیت دارند.

۱-۷ - **واحد اطلاعات مالی:** واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسوولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش های معاملات مشکوک به مراجع ذی ربط را به عهده دارد (به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین نامه).

۱-۸ - **واحد مبارزه با پولشویی سازمان:** واحدی است مستقر در سازمان که به عنوان متولی مبارزه با پولشویی، عهده دار تکالیف مقرر در مواد ۱۸ و ۱۹ آیین نامه می باشد.

۱-۹ - **مشتری:** شخصی که برای دریافت خدمات موضوع فعالیت یکی از اشخاص تحت نظارت، به وی مراجعه می نماید.

۱۰-۱- **شناسایی مشتری:** شناخت و تایید هویت مشتری با استفاده از منابع اطلاعاتی، مستندات و داده‌های مستقل، معتبر و قابل اتکا شناسایی مشتری به دو گروه از اقدامات- شامل «شناسایی اولیه» و «شناسایی کامل» تقسیم می‌شود:

۱-۱۰-۱- شناسایی اولیه: تطبیق و ثبت مشخصات اظهار شده توسط مشتری با مدارک شناسایی و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل، علاوه بر ثبت مشخصات وکیل یا نماینده، ثبت مشخصات اصیل.

۱-۱۰-۲- شناسایی کامل: شناسایی دقیق مشتری به هنگام ارائه خدمات پایه به شرح مذکور در دستورالعمل شناسایی مشتریان در بازار سرمایه.

۱-۱۱- **ابزار شناسایی:** عبارت است از شناسه‌ای اطلاعاتی به صورت الکترونیکی، فیزیکی یا ترکیبی از هر دو که با استفاده از آن مشتری می‌تواند نسبت به اخذ خدمات الکترونیکی از درگاه‌های غیرحضوری اقدام نماید.

۱-۱۲- **ابزار پذیرش:** عبارت است از دستگاه فیزیکی یا سامانه الکترونیکی که می‌توان با استفاده از یک یا چند نوع ابزار شناسایی نسبت به انجام عملیات و اخذ خدمات اقدام نمود. از قبیل درگاه‌های اینترنتی و نظایر آن.

۱-۱۳- **مراجعه حضوری:** عبارت است از مراجعه ارباب رجوع به اشخاص تحت نظارت و مراد به با نیروی انسانی برای اخذ خدمات.

۱-۱۴- **مراجعه غیر حضوری:** عبارت است از مراجعه ارباب رجوع به انواع ابزارهای پذیرش و اخذ خدمات به واسطه ابزار شناسایی و بدون مراد به با نیروی انسانی اشخاص تحت نظارت.

۱-۱۵- **خدمات الکترونیکی:** امکانی است که طی آن ارائه خدمات به مشتری از طریق زیرساخت‌های الکترونیکی به صورت مراجعه غیرحضوری انجام می‌شود.

ماده ۲: صدور هرگونه ابزار شناسایی باید پس از شناسایی کامل مشتری و ثبت تطبیقی مشخصات هویتی با مشخصات ابزار شناسایی صورت پذیرد.

ماده ۳: به منظور دریافت ابزارهای شناسایی، حضور مشتری و شناسایی اولیه وی ضرورت دارد.

ماده ۴: در صورت دریافت ابزار شناسایی توسط نماینده مشتری لازم است شخص نماینده، مورد شناسایی کامل قرار گیرد در صورتی که نماینده قبلاً شناسایی کامل شده باشد شناسایی اولیه وی کفایت می‌کند.

تبصره: نمایندگی قراردادی تنها با ارائه وکالت‌نامه رسمی معتبر خواهد بود.

ماده ۵: تطبیق هویت مشتری با اقلام اطلاعاتی شناسایی مشتری در مراجعات غیرحضوری از طریق ابزارهای شناسایی صورت می‌پذیرد.

ماده ۶: شناسایی مشتری به صورت الکترونیکی و با استفاده از گواهی‌های امضای دیجیتال و یا سایر ابزارهای شناسایی مورد تایید سازمان برای شناسایی اولیه و یا ارسال اسناد و مدارک لازم برای شناسایی کامل بلامانع است.

ماده ۷: مسوولیت استفاده و حفاظت از ابزارهای شناسایی صرفاً به عهده مشتری است و باید تعهد دهد که هیچ شخصی غیر از وی، از ابزار شناسایی استفاده نخواهد کرد و در صورت بروز تخلف علاوه بر توقف ارائه خدمات، مطابق قوانین و مقررات با وی برخورد خواهد شد.

ماده ۸: به منظور حصول اطمینان از اینکه مشتری خود از خدمات الکترونیکی ارایه شده استفاده می‌نماید، اشخاص تحت نظارت باید رویه‌های قابل اتکایی را برای شناسایی مشتری در معاملات الکترونیکی اتخاذ نموده و در صورت مشاهده هرگونه موارد مشکوک باید ضمن گزارش موضوع به واحد مبارزه با پولشویی سازمان نسبت به شناسایی و احراز هویت حضوری مجدد مشتری اقدام نمایند. در چنین مواقعی لازم است موضوع از طریق واحد مبارزه با پولشویی سازمان به عنوان معامله مشکوک به پولشویی به واحد اطلاعات مالی گزارش شود.

ماده ۹: واریز وجوه در خدمات الکترونیکی، منحصرأ از طریق حساب معرفی شده مشتری نزد یکی از موسسات اعتباری امکان‌پذیر است.

ماده ۱۰: سامانه الکترونیکی مورد استفاده برای انجام معاملات و ارایه خدمات الکترونیکی، باید امکان ثبت، نگهداری و تهیه گزارش از سابقه تمامی عملیات مشتریان را داشته باشد و آن را در اختیار سازمان قرار دهد.

ماده ۱۱: لازم است اسناد و اطلاعات تراکنش‌های الکترونیکی برابر ضوابط مذکور در «دستورالعمل نگهداری و امحاء اسناد در بازار سرمایه در حوزه مبارزه با پولشویی» مصوب شورا نگهداری شود و تخلف از آن مشمول مجازات‌های مقرر در قانون می‌باشد.

این دستورالعمل در ۱۱ ماده و ۲ تبصره در دهمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۱۹ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم‌الاجراست.